

τόδ' ἀκήλητον
μανίας ἄνθος καταδερχθήναι.

Τραχ. 1000.

καί μοι δυσθυράπευτος Αἶας
ξύνεστιν ἔφεδρος, ὦ μοι μοι,
θεία μανία ξύναυλος.

Αἶας 611.

μανία γὰρ ἀλούς ἡμῖν ὁ κλεινός
νύκτερος Αἶας ἀπελωθήθη.

Αὐτ. 217.

Μωρία παραφροσύνη.

ὦ πλείστα μῶροι καὶ φρενῶν τητώμενοι,
ἦ νοῦς ἔνεστιν οὐτις ὑμῖν ἐγγενής,

Ἡλέκτρο. 1328.

Θεραπευτικά.

Φύλλον ἥπιον, νώδυνον, καὶ **Φύλλα** στιπτή, δι' ὧν ὁ
Φιλοκτήτης κατεπράυνε τοὺς πόνους τῶν ἐλκῶν τοῦ ποδὸς αὐ-
τοῦ, κατηνάζε τὴν θερμότητάν, ὡς ὁ ποιητὴς λέγει, καὶ ἀνα-
δύζουσαν αἱμορραγίαν αὐτῶν κ. τ. τ. ταῦτα δ' ἐξάγονται ἐκ
τῶνδε τῶν στίχων:

φύλλον τί μοι πάρεστιν, ὦ μάλιστα! ζεῖ
κοιμῶ τόδ' ἔλκος, ὥστε πραύνειν πάνυ.

Φιλοκτ. 650.

ὅς τ' ἐν θερμότητι αἰμάδα κηκιομένην ἐλκῶν
ἐνθέρου ποδὸς ἡπίοισι φύλλοις
κατευνάσειεν, εἴ τις ἐμπέσοι
φορβᾶδος ἐκ γαίας ἐλεῖν.

Φιλοκτ. 705.

στιπτή γε φύλλα ὡς ἐναυλίζοντί τω.

Φιλοκτ. 33.

πῶς γὰρ ἂν νοσῶν ἀνὴρ
κῶλον παλαιᾷ κηρὶ προσβαίη μακράν;
ἀλλ' ἦ π' ἐπὶ φορβῆς νόστον ἐξελέλυθεν,
ἦ φύλλον εἴ τι νώδυνον κάτοιδ' ἐπ' αὐτόν.

Αὐτ. 44.

Φάρμακον.

Πολλαχοῦ δ' ἀπλῶς ἀναφέρεται ἡ λέξις φάρμακον χωρὶς νά
δινῶνται ποῖον ἢν' ὡς

ἐγὼ γὰρ ὦν ὁ θῆρ με Κένταυρος, πονῶν
πλευρὰν πικρᾷ γλωχίνι, προυδιᾶζατο
παρῆκα θεσμῶν οὐδέν, ἀλλ' ἐσωζόμην,
χαλκῆς ὅπως δύνειπτον ἐκ δέλτου γραφῆν,
τὸ φάρμακον τοῦτ' ἄπυρον ἀκτίνος τ' αἰεὶ
θερμῆς ἄθικτον ἐν μυχοῖς σφάζειν ἐμέ,
ἕως νιν ἀρτίχριστον ἀρμόσταιμι που.

Τραχ. 687.

καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων;

Αὐτ. 1140.

καὶ σοὶ προσέρπον τοῦτ' ἐγὼ τὸ φάρμακον
ὄρω ταχ', εἰ μὴ νοῦν κατακτῆσαι τινά.

Αἶας, 1256.

Ὑγιεινά.

Περὶ λουτρῶν.—Ἡ χρῆσις τῶν λουτρῶν, ὡς γνωστὸν ἀρ-
χαιοτάτη. Καὶ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ἀπαντᾷ πολλαχοῦ χωρία
προδεδειγμένα τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις χρῆσιν τῶν λου-
τρῶν, πρὸς τε θηροσκευτικὸν καὶ ὑγιεινὸν ἢ ἰαματικὸν σκοπὸν.

Ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς δράμασιν αὐτοῦ ἀναφέρει περὶ λουτρῶν
τέχνην ἢ φύσει θερμῶν (αἱ ἄλλως λεγόμεναι θερμαί), περὶ λου-
τρῶν ψυχρῶν, περὶ λουτρῶν ἐξ ὑδάτων ρυτῶν (ἀπὸ τρεχάμενα
νερά, ὡς λέγουσι σημερον) καὶ ἐξ ὑδάτων στατῶν ὀνομάζει δὲ
αὐτὰ ἄγνα καὶ ὅσα.

Γνωστὸν δὲ ὅτι ὄνειδος ἐλογίζετο εἰς πάντα πολίτην ἢ τῶν
λουτρῶν ἀποχή.

Οὐδαμοῦ ἐν τοῖς δράμασι τοῦ ποιητοῦ ἀπαντᾷ ἡ λέξις βα-
λανεῖον· οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὰ βαλανεῖα, εἰδὸς τι δημοσίων κατα-

στημάτων, (ὡς τὰ νῦν καφθεῖα ἢ καφενεῖα), ἐν οἷς διέτριβον καὶ
ἐλούοντο οἱ πολλοί, ἐν χειμῶνι δὲ δωρεὰν ὁ πτωχὸς ἐθερμαίνετο.

ἀλλ' εἰμι πρὸς τε λουτρά καὶ παρακτίους
λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἀγνίσας ἐμὰ
μῆτιν βαρεῖαν ἐξαλύξωμαι θεᾶς.

Αἶας, 656.

οὐ γάρ σοι θέμις
οὐδ' ὅσιον ἐχθρᾶς ἀπὸ γυναικὸς ἰστάναι
κτερίσματ' οὐδὲ λουτρά προσφέρειν πατρί.

Ἡλέκτρο. 434.

σκέψαι γὰρ εἴ σοι προσφιλῶς αὐτῇ δοκεῖ
γέρα τὰδ' οὖν τάφοισι δεξέσθαι νέκυς
ὕφ' ἧς θανὼν ἄτιμος, ὥστε δυσμενής,
ἐμασχαλίσθη κατὰ λουτροῖσιν κάρῃ
κηλίδας ἐξέμαξεν.

Αὐτ. 446.

Ρυτὸν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ στατόν·

κᾶπειτ' αὔσας παῖδας ἡνώγει ρυτῶν
ὕδατων ἐνεγκεῖν λουτρά καὶ χοάς ποθεν·
τῷ δ' ἐρχλῶος Διμήτρος εἰς προσόψιον
πάγον μολοῖσαι τὰσδ' ἐπιστολάς πατρί
ταχεῖ πόρευσαν σὺν χρόνῳ, λουτροῖς τέ νιν
ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν ἢ νομίζεται.

Οἶδ. ἐπὶ Κολωνῷ, 1603.

καὶ τὸν μὲν,
λούσαντες ἄγν' ὅν λουτρόν, ἐν νεοσπάσιν
θαλλοῖς δ' δὴ λείπειτο συγκατήθμεν,
καὶ τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς
χῶσαντες αὖθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
νυμφεῖον Αἴδου κοῖλον εὐσεβαίνομεν.

Ἀντιγ. 1205.

ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα
θερμὰ λουτρά καὶ πάγους
Οἷτας παραναϊετάντες, σὶ τε μέσσαν
Μηλῖδα παρ' ἱμῶν
χρυσάλακάτου τ' ἄκταν κόρας,

Τραχιν. 637.

ὅς μ' ἠδ' οἶνοχότου πώματος ἤσθη δεκάτει χρόνῳ,
λεύσσω δ' εἴ που γνοίη σ' αὖτ' ἐν εἰς ὕδωρ,
αἰεὶ προσενώμα.

Φιλοκτ. 717.

ἀλλ' οἱ μὲν κοίλῃν κάπετον
χερσὶ ταχύνατε, τόν δ' ὑψίβατον
τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίῳ ν
θεσθ' ἐπὶ κίριον.

Αἶας, 1406.

Τῷ μετ' ἐπιμόνου καὶ ἐπιπόνου βαδάνου ἐρευνῶντι τὰ τοῦ
ποιητοῦ ἔργα ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰατρικὴν αὐτὰ καὶ μόντα τὰ
ἔχνη πρὸς ἀναψυχὴν τῶν κόπων αὐτοῦ, ὡς ἡδὺ νάμα σθεννῶν
τὴν πρὸς ἀναδιψοῦσιν καὶ ἐκμάθησιν αὐτοῦ διψᾶν παρέχονται,
ἅτινα, εἰ καὶ ἐπὶ σμικρὸν αὐτὸν ἀμείβοντα, εὐχαρὶς ὅμως ἀπο-
τίθῃσι τῇ περικαλλεῖ ὀνημῶνι τῆς θεῖας καὶ προσφιλούς ἐπι-
στήμης, τῆς ἰατρικῆς.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἰουδαϊκὰ μαγειρεῖα.—Δύο σειραὶ χυτῶν ὑπάρχουσιν ἐν ἰου-
δαϊκῷ μαγειρεῖ, ὧν ἐκάστη δι' εἰδικὸν προώριται σκοπὸν καὶ εἴρηται
καθ' ὁλοκληρίαν κεχωρισμένη τῆς ἄλλης. Καὶ ἡ μὲν τούτων χρησιμεύει
πρὸς ἐψῆσιν τῶν μετὰ κρέατος φαγητῶν, ἡ δὲ πρὸς ἐψῆσιν τῶν ἐκ γάλα-
κτος καὶ βουτύρου. Ἡ τοιαύτη διάταξις ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἐντολῆς,
ἥτις ἐδόθη ἐν τῇ Ἐξῶδῳ ΚΓ' 19: «οὐχ ἐψῆσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μη-

πρὸς αὐτοῦ». Αὕτη εἶνε μίαν τῶν εἰς τὴν δίκαιαν ἀναγομένων ἐντολῶν, αἵτινες καὶ νῦν ἐτι ἀσύστηται· τηροῦνται ὑπὸ πάντων τῶν αὐστηρῶν τὴν θρησκείαν Ἰουδαίων καὶ τῶν ἀπαγορευουσῶν εἶδη τινὰ τροφῆς ὡς ἀκαθάρατα. Λέγεται δ' ὅτι αἱ εἰς τὴν δίκαιαν ἀναγομέναι αὗται ἐντολαί, αἱ ἐπιτρέπουνται ἐν εἶδος τροφῆς, καὶ ἀπαγορεύονται ἕτερον διπλοῦν ἔχουσι σκοπόν, τὴν εὐημερίαν τοῦ τε σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μὲν διὰ τῆς ὑποδείξεως, ὅποια εἶδη τροφῆς εἶνε ὑγιεινὰ καὶ ὅποια καθαρῶς ἐπιβλαβῆ εἰς τὸ σύστημα, ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲ διὰ τῆς ἐπιρρώσεως τῆς ἀρχῆς τοῦ περιορισμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνησίας. Λέγεται πρὸς τοῦτοις ὅτι αἱ ἐντολαί αὗται ἔχον σαφῆ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τῆς Ἰουδαϊκῆς κοινότητος. Κατὰ τὸν διδάκτορα Φριδλάνδερ (ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «Ἰουδαϊκὴ θρησκεία» σελ. 456) «συγκρίσεις παρατηρήθη ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ὑπῆρξαν κατὰ τινα βαθμὸν ἀπρόσβλητοι ὑπὸ ἐπιδημιῶν, αἵτινες ἐλυμαίνοντο τοὺς μὴ Ἰουδαίους γείτονας αὐτῶν· παρατηρήθη πρὸς τοῦτοις ὅτι παρ' αὐτοῖς ἢ τε θνησιμότης εἶνε μικροτέρα καὶ ἢ μακροβιότης μεγαλειτέρα. Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα θεωροῦνται ἐν γένει ὡς ἀποτελέσματα ἐγκρατοῦς βίου, κανονικομένου ὑπὸ τοῦ θεοῦ Νόμου». Καὶ ὁ διδάκτωρ Βέρενδ ἐν δημοσίῳ αὐτοῦ περὶ τοῦ «φυματιῶντος κρέατος καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ» ἐν τῷ ΙΘ' Α' ἔδ. νι (τοῦ ὁκτωβρίου τοῦ 1890) λέγει. «Ἡ ριζικωτέρα νομοθεσία εἶνε ἡ ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ θρησκευματος, περὶ τῆς ἀθόνης παρεσχόν πληροφροῦς ἐν προγενετέροις δημοσιεύματί μου, προσθεῖς καὶ στατιστικὰς πληροφροῦς περὶ τῶν ὀλιγοτέρων περιπτώσεων φυματισμῶς παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, τοῦθ' ὅπως πιστεύω ὅτι ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ἀκρας προσοχῆς αὐτῶν περὶ τὴν προμήθειαν τοῦ κρέατος». Βεβαίως ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ ἐπιβεβαίωσις τῶν γραφομένων τούτων, ὅτι ὅμως μεγίστη καταβάλλεται μέριμνα περὶ τὴν προμήθειαν τοῦ κρέατος, τοῦτο ὡς καὶ ἡ διπλῆ σειρὰ τῶν μαγειρικῶν γυτῶν ἐν τῷ Ἰουδαϊκῷ μαγειρίῳ ἀποτελοῦσιν ἀπλῶς ἀπόδειξιν τῆς ἐμμονῆς αὐτῆς ἐν τῇ σχετικῇ ἐντολῇ.

Βούτυρον ἐκ καρύου κοκόας. — Ἐν Μαντίμ κατασκευάζεται ἡδη βούτυρον ἐκ καρύου κοκόας, αὐξάνει δὲ ὁλον ἐν τῇ ζήτησιν αὐτοῦ. Τὴν τῆς κατασκευῆς μέθοδον ἐφεῖρεν ὁ διδάκτωρ Σλούγκ, πρακτικὸς χημικὸς ἐν Λουδοβίχφεν. Ὁ Αἰήμιπκ καὶ ὁ Φρετνίος ἐγίνωσκον τὴν ἀξίαν τοῦ ἐλαίου ἢ λίπους τοῦ τῆς κοκόας καρύου, δὲν κατῴρθωσαν ὅμως τὴν παραγωγὴν αὐτοῦ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ βουτύρου. Τὸ νέον βούτυρον εἶναι καθαροῦ ὑπολευκοῦ χρώματος. ἀναλύεται μεταξὺ τοῦ 26 καὶ 28 βαθμοῦ τοῦ ἑκατονταβάρου καὶ περιλαμβάνει λίπος 99. 99 τοῖς 0/0.

Ἡλεκτρικὸν μαγειρεῖον. — Ἐν ξενοδοχείῳ τῆς Ὀττάουας (ἐν Καναδῇ) οἱ ταξιδιῶται ἔτυχον γεύματος, ἀποτελουμένου ἐκ φαγητῶν, παρεσκευασμένων ἀποκλειστικῶς διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ· τὰ φαγητὰ ταῦτα ἦσαν καθὰ λέγεται, ἄριστα τὴν γεῦσιν ὃ δὲ ἡλεκτρισμὸς θὰ ἐγένετο γενικῶς ἀποδεκτὸς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ διὰ τε τὴν μαγειρικὴν καὶ τὴν θερμανσιν.

Ἐν τῇ Ἐκθέσει τοῦ Σικάγου. — Ὁ ἐπὶ τῆς τυροποιίας καὶ τῶν τοῦ γάλακτος προϊόντων ἐπίτροπος τοῦ Καναδᾶ κ. Ρόβερτσον κατεσκεύασεν ἄρτι τὸν μέγιστον ὄγκον τυροῦ ἐν τῷ κόσμῳ, ὃν θὰ θέσῃ ἐπὶ πυραμίδος ἐν μέσῳ τῶν ἐκ τοῦ γάλακτος προϊόντων τοῦ Καναδᾶ ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ Σικάγου. Ὁ Τυρὸς οὗτος ζυγίζει ὑπὲρ τὰς 22,000 λίτρων καὶ περιλαμβάνει τὸ πάχος, ὅπερ ἐξήχθη ἐκ τοῦ γάλακτος τὸ ὅποιον ἐπρομήθευσαν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας 10,000 ἀγελᾶδων· λέγεται δὲ ὅτι εἶναι ἐντελέστατος τὸν τε σχηματισμόν, τὴν γεῦσιν καὶ τὸ χρῶμα. Μετὰ τὴν Ἐκθεσιν αὐτοῦ θ' ἀποσταλῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Ἐν τῷ μεγάλῳ τῆς βιομηχανίας οἰκοδομήματι διατεθῇσονται θέσεις δι' 125 χιλ. λαοῦ διὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τῇ 9)21 ὁκτωβρίου.

Τὸ ἐν τῇ Ἐκθέσει βρετανικὸν τμήμα θὰ ἔχῃ ἐν τοῖς διακόμοις αὐτοῦ σημαίας, φερουσας τὰ ἐμβλήματα τῶν κυριωτέρων πόλεων τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

Ὁ κυριώτερος σιδηροδρομικὸς σταθμὸς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως, ἐν ᾧ πᾶσαι αἱ δι' ἐκδόρμας χρησιμοποιηθῶσιν σιδηροδρομικαὶ ἀμαξοστοιχίαι· θ' ἀποβιβάξωσι τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν θὰ εἶνε ὡραῖον οἰκοδόμημα, στοιχίζον 225 χιλ. δολларίων καὶ θὰ δύναται νὰ περιλαμβάνῃ 25,000 προσώπων συγχρόνως.

Ἐκ Σίδνεϋ ἀποσταλῇσεται ἀξιοσημείωτον ἀστρονομικὸν ὥρολόγιον.

Τὸ ὥρολόγιον τοῦτο ἔχει ὕψος 45 ποδῶν, ἡ βάσις δι' αὐτοῦ θὰ εἶνε 25 τετρ. ποδῶν. Ἐν αὐτῷ παριστάνεται ἡ κίνησις τοῦ ἡλίου, ὁ Ἑρμῆς, ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἡ γῆ, στρεφομένη περὶ τὸν ἕξονα αὐτῆς καὶ περὶ τὸν ἥλιον, ὡς καὶ ἡ σελήνη, στρεφομένη περὶ τὴν γῆν. Τὸν ἥλιον θὰ παριστάνῃ ἡλεκτρικὸν φῶς, ὅπερ θὰ φωτίξῃ τὰ περίεξ πλανητικὰ σώματα.

Οἱ ιδιοκτῆται τοῦ ἐν Κεντούκῃ μεγάλου σπηλαίου (Mammoth cave) θ' ἀναπαραγάγωσιν ἐν τῷ μεταλλουργικῷ τμήματι τῆς Ἐκθέσεως τὸν «ἀστερόεντα θάλαμον» αὐτοῦ.

ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε ἀριθμὸν 50).

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

κατὰ τὸν Βίκτωρα Βέτση.

Ὁ Βέτσης ἀποδέχεται τὰ διὰ κωπῶν κινούμενα σκάφη ὡς τὴν μητέρα τοῦ νεωτέρου ναυτικοῦ. Ἡ κινητήριος δύναμις εἶνε διάφορος, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια εἶνε κατ' ἀνάγκην ἡ αὐτή. Αἱ τριῖνες ἐνέργειαι, ὅν τρόπον περίπου ἀναγκάζονται καὶ τὰ ἡμέτερα σκάφη νὰ ἐνεργῶσιν· ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Δημοσθένης, ὁ Κίμων καὶ ὁ Δὺν Ζουὰν τῆς Αὐστρίας τείνουσι τὴν χεῖρα τῷ Κουρμπέ. Ὁλὴ ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐνδοξὸς μακρὰ περιόδος τῶν ἱστοφύρων σκαφῶν ἐξαφανίζεται πρὸ τῶν ὁμμάτων τοῦ συγγραφέως. Τὸ ἱστοφύρον ναυτικόν, λέγει, ὅπερ εἶνε ἄξιον μελέτης καὶ θαυμασμοῦ ὑπὸ πολλὰς ἐπιφύεις ἀπέχει ἡδη ἑκατόντακίς μακρότερον ἀφ' ἡμῶν ἢ τὸ διὰ κωπῶν κινούμενον. Πᾶς νεώτερος ναυτικὸς ὀφείλει ἀκαμάτως νὰ ἐρευνᾷ τὰς ἐκστρατείας τοῦ Κίμωνος, τὸν πελοποννησιακὸν πόλεμον, τὰς ἐν Συρρακούσαις μάχας ὡς καὶ τοὺς καρχηδονιακοὺς πολέμους. Οἱ πόλεμοι οὗτοι θὰ παρέχωσιν αὐτῷ πολυτίμους πληροφροῦς.

Καθ' ὅσον ἀρροῖ εἰς τὸν Νέλσωνα οὗτος ἴτο ἀναμφιβόλως λαμπρὸς ναυτικὸς, τί ὅμως δύναται νὰ προσάγῃ εἰς τὴν νεωτέραν ναυτικὴν ἐπιστήμην; Βεβαίως ὁ Κουρμπέ οὐδὲν ὀφείλει εἰς αὐτόν, ὁ Κίμων καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ τιδῆποτε κλν εἴπη τις περὶ αὐτῶν, εἰςί πλησιέστεροι τούτῳ. Ἄν τις ἐμμενῇ πρὸς στιγμήν ἐπὶ τῆς ιδέας ταύτης, δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ἀγνοήσῃ τὴν σπουδαιότητα αὐτῆς. Δυνατὸν ν' ἀμφισβητηθῇ ὑπὸ τινος ἐπιφύεις ἡ ὁρθότης αὐτῆς, ἡ ιδέα ὅμως αὐτῇ εἶνε ὁρθή καὶ ἀξία ὥστε νὰ ληρθῇ ὑπ' ὅσιν. Τὸ ἱστοφύρον ναυτικὸν ἦρθε τῆς θαλάσσης ἐπὶ τίσσας αἰῶνας· ἐν ταύτῃ μεγάλῃ ἐξετέλεσε κατορθώματα· ἀλλ' ἀπέθανεν. ἀντικατεστάθη δὲ ὑπὸ τοῦ ἀτμήρους ναυτικοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ἐκ νέου ἔναρξιν τοῦ ναυτικοῦ τῆς ἀρχαιότητος· εἰς τοῦτο λοιπὸν τὸ ναυτικὸν ὀφείλομεν ν' ἀφιερῶμεν τὰς νεωτέρας ἡμῶν μελέτας νὰ ἐπιστήσωμεν ἀμείριστον τὴν ἡμετέραν προσοχήν. Ὁ ἡμέτερος αἰὼν εἶδεν ἐξαφανιζόμενα τὴν ἐν στίχοις παράταξιν καὶ τὸ ἐκ τῶν πλευρῶν πῦρ, ἀντ' αὐτῶν δὲ εἶδεν ἐμφανίζουμένην τὴν κατὰ μέτωπον διάταξιν καὶ τὰς προεχούσας γωνίας μετὰ τῶν ἐκ τῆς πύρας πυρῶν. Ἡ Λίσσα μάχιστα σαφῶς ἀπέδειξεν ὅτι ὁ νεώτερος ναύαρχος ὤφειλε ν' ἀναμνησκηται τῶν κατορθωμάτων τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Κίμωνος καὶ βραδύτερον τῶν τοῦ Δὺν Ζουὰν τῆς Αὐστρίας, νὰ λησμονῇ δὲ τὰ τοῦ Τουρβίλ, τοῦ Νέλσωνος καὶ τοῦ Δορβιλλίε.

Ὅπως δὲ ποτε νέον ὄπλον ἡ τορπίλλη, προσετέθη εἰς τὰ ἐπιθετικὰ μέσα, ἡ δὲ τακτικὴ λίαν διαταραχθήσεται ὑπ' αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν τὸ νέον τοῦτο μηχανήμα ἀπαιτήσῃ νέαν τακτικὴν, ἥτις εὔρηται ἔσως ἐν τοῖς σπαργάνοις, ἀλλ' ἡ ἀνακάλυψις τῆς ὁποίας εἰσέτι ὑστερεῖ. Ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐμμενῶμεν ἐν πάσαις ταῖς σοφαῖς παρατηρήσεσιν, ὥστε ἡ νεωτέρα ναυτικὴ, ἡ ναυτικὴ ἐπιστήμη τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς, ἐμπνέει εἰς τὸν συγγραφέα. Θὰ ὑποδείξω μόνον αὐτάς. Ὁ δεύτερος τόμος τοῦ συγγράμματος θὰ μ' ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπανεέλθω· ἀλλ' ὀφείλω πρῶτον νὰ παρακολουθήσω τὸν συγγραφέα ἐν ταῖς σοφαῖς αὐτοῦ ἐρευναῖς περὶ τοῦ ναυτικοῦ τῶν ἀρχαίων.

Οἱ μεγάλοι πόλεμοι τῆς ἀρχαιότητος (ὡς καὶ οἱ τοῦ μεταίωνος), οἱ